

HELSINGIN
A-KILTA ry
POLKUJA PÄIHTEETTÖMYYTEEN

VUODEN 2013 TOIMINTAKERTOMUS

Yleistä

Helsingin A-kilta ry on aloittanut toimintansa rekisteröityneenä yhdistyksenä vuonna 1966. Yhdistyksen tavoitteena on tarjota päihteetöntä yhdistysmuotoista vertaistukitoimintaa päihdetoipujille sekä heidän omaisilleen.

Yhdistyksen toiminta perustuu päihteettömyyteen, vertaistukeen, kokemuksellisuuteen, yhteisöllisyyteen, toiminnallisuuteen ja vapaaehtoisuuteen.

Helsingin A-kilta tarjoaa myös päihdetoipujien kokemusasiantuntemustietoa paikalliseen päihdealan yhteistyöhön ja haluaa olla aktiivisesti luomassa yhteistyötoimintamalleja sekä kunnan että muiden päihdetyöntoimijoiden kanssa.

Yhdistys toimii myös kolmannen sektorin voittoa tavoittelemattomana palveluntuottajana ylläpitämällä tilapäisasumiseen suunnattua 45 paikkaista asumisyhteisöä helsinkiläisille asunnottomille miehille.

Helsingin A-kilta ry on itsenäinen yhdistys, joka kuuluu A-kiltojen Liittoon.

Yhdistyksemme aloitti vuoden 2013 sekä taloudellisesti että toiminnallisesti haastavassa tilanteessa.

Toimintasuunnitelman mukaisesti säästötoimet koskettivat kaikkia varsinaisen toiminnan alueitamme, niin asumispalvelua, yhteisötilojen toimintaa kuin muuta yhdistys- ja jäsenoimintaamme.

Yhdistyksemme omien resurssien pieneneminen toisaalta suuntasi toimintaamme yhteistyökumppanuuksien rakentamiselle ja vuoden aikana löytyi useita uusia näköaloja ja toimintamuotoja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Talouden vakauttamiseksi yhdistyksen hallituksen päätökset Pukinmäen päiväkeskuksen toiminnan lakkauttamisesta ja toiminnan siirtymisestä väliaikaisesti Solakallion asumisyhteisön tiloihin vaikutti mahdollisuksiimme tarjota tiloissamme jäsenille ja muille toiminnastamme kiinnostuneille suunnattua toimintaa, joka ymmärrettävästi näkyi jäsen- ja kävijämäärän laskussa.

Vuoden 2013 aikana Helsingin A-kilta panosti kuitenkin vahvasti yhdistystoiminnan uudelleen käynnistämiseen, joka loppuvuodella tuottikin toivotun tuloksen, RAY:n projektiavustuksen myöntämisen yhdistyksellemme vuosille 2014-16.

Suunnitelmat päihdeettömän Yhteisötilan saamisesta Malmille konkretisoituivat heti vuoden 2014 alussa toimitilojen vuokrauksen ja tiiviin yhteistyön aloittamisen merkeissä Pohjoisen psykiatrian- ja päihdekeskuksen kanssa.

Asumispalveluyksikkömme Solakallion asumisyhteisö ylläpiti tilapäisasumiseen suunnattua helsinkiläisten asunnottomien miesten 45-paikkaista asumisyksikköä

Valtakunnallinen pitkäaikaisasunnottomuus projekti (PAAVO) on tuonut myös Helsinkiin useita tuetun asumisen yksiköitä, joista myös usean asukkaamme on ollut mahdollisuus saada pysyvä asunto.

Tietoisina asumispalvelutuotantoon liittyvistä muutostarpeista yhdistyksemme hallituksen monivuotinen linjaus tarjota tilapäisasumiseen tarkoitettuja asumispaikkoja on joiltakin osin koettu olevan ristiriidassa valtakunnallisen ns. ”asunto ensin- periaatteen” kanssa.

Asunnottomuus on kuitenkin paljon myös muutakin kuin pitkäaikaisasunnottomuutta. Käytännön asumispalvelutyössämme olemme tekemisissä päivittäin sekä tilapäisasumisen- että päihdeongelmaistausten asumisyksikön tarpeen kanssa. Myös päihdeongelmaistausten asukkaiden määrän vähentyminen ja esim. velkaantuneiden, paluu- ja maahanmuuttajien sekä nuorten asunnottomien lisääntyminen on asumisyksikössämme selvästi nähtävissä ja tähän tarpeeseen olemme halunneet myös vastata.

Yhdistystoiminta

Yhdistys piti sääntömääräisen kevätkokouksen 24.4.13 ja syyskokouksen 27.11.13. Yhdistyksestämme oli edustajia sekä A-kiilojen Liiton kevät- ja syyspäivillä, että etelän aluetapaamisissa.

Yhdistyksemme jäsenmäärä aleni edellisestä vuodesta jonkin verran, vaikkakin uusia jäseniä tuli myös mukaan toimintaamme vuoden aikana. Jäsenmäärä oli vuoden lopulla 96 jäsentä.

Helsingin A-kiilta mahdollisti myös jäsentemme osallistumisen A-kiilojen Liiton eri koulutus- ja kurssitapahtumiin.

Yhdistys tiedotti toiminnastaan jäsenille lähetettävien jäsentiedotteiden kautta, sekä ylläpiti ja päivitti Helsingin A-killan koti- ja Facebook sivuja.

Hallinto

Yhdistyksen hallitus vuonna 2013;

Puheenjohtaja	Timo Lepistö
Varsinaiset jäsenet	Unto Turunen (varapj.) Jukka Lehtokannas, Pekka Luukkonen, Mira Ståhl
Varajäsenet	Katariina Mäkeläinen (siht.) ja Camilla Kronqvist

Tilintarkastajana toimi Pekka Niemi (KHT) ja varatilintarkastajana Leena Kilpelä (HTM)

Hallitus kokoontui yhteensä 14 kertaa toimikauden aikana, sisältäen 2 ylimääräistä kokousta.

Henkilökunta

Helsingin A-kihta ry:ssä työskentelivät palkattuna henkilökuntana toiminnanohjaaja, kehittämiskoordinaattori 1.5.13 alkaen, vastaava asumisohjaaja, 2 asumisohjaajaa (toinen lähihoitajaoppisopimuksella 26.8.13 alkaen), sekä 4 sijaista Solakallion asumisyhteisössä asumisohjaajan työtehtävissä.

Vuoden alussa päiväkeskusohjaajan nimike lakkautettiin työtehtävien uudelleen organisoimisen vuoksi ja yhdistystoiminnan supistuessa merkittävästi. Yhdistys- ja jäsenoimintaan liittyvät työtehtävät jakautuivat kaikille asumisohjaajille työvuorojen mukaisesti.

Talous

Taloustilanteemme vakaantumiseen vaikuttivat mm. henkilöstömenojen pientyminen, säästöt toimitilavuokrissa ja erilaisissa hankinnoissa.

Asumispalvelutuotot puolestaan vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna asukaspaikkojen ollen vajaina osittain huoneremonttien vuoksi.

Talousarvio vuodelle 2013 oli arvioitu ylijäämäiseksi, mikä ei kuitenkaan toteutunut mm. asukaspaikkatilanteen vuoksi.

Vuoden 2013 aikana investoitiin Malmin yhteisötilan perustamiseen palkkaamalla työntekijä ja suuntaamalla voimavaroja suunnitteluun, kumppanuuksien rakentamiseen ja tietotaidon hankintaan.

Haimme myös Helsingin kaupungin järjestöavustusta sekä Malmin päihdeettömän yhteisötilan kuluihin että kahvilatoiminnan aloittamiskustannuksiin, joita ei kuitenkaan myönnetty vuodelle 2014.

Helsingin A-kihta ry:n tilipäätös on ollut alijäämäinen jo usealta vuodelta, siksi onkin vuoden 2013 tilinpäätöksen ”nollatuloksesta” huomattavasti helpompi lähteä eteenpäin yhdessä RAY:n myöntämän kolmivuotisen projektiavustuksen turvin.

Yhteisötilan toiminta

Yhdistystoiminta keskittyi Solakallion asumisyhteisön tiloihin siirtyneessä toiminnassaan ylläpitämään palkatun henkilökunnan työvuorojen mukaisesti ryhmätalaa auki arkisin, että jatkamaan vertaisryhmien ja sovittujen eri info-tilaisuuksien toimintaa. Kihta-illat jatkuivat myös säännöllisesti ja Tervalammen kuntoutuskeskuksen kautta oli järjestetty kuljetusmahdollisuus kuntoutuksessa oleville asiakkaille.

Myös Malmin Mestän työntekijä oli tavattavissa sovitusti tiloissamme.

Yhdistys vuokrasi edelleen Hyötykasviyhdistykseltä viljelypalstan Malmilta kesän ajaksi, jota jäsenet ja henkilökunta ylläpitivät.

Vuoden 2013 aikana Solakallion yhteisötilan osalta kirjattiin yhteensä 665 käyntiä. Kilta-illat vetivät keskimäärin n. 10 kävijää/ iltana, vertaisryhmän osallistujamäärän supistuessa selkeästi verrattuna edellisiin vuosiin.

Helsingin kaupungin Pohjoisen alueen päihde- ja psykiatrian keskus pyysi vuoden alussa yhdistystämme neuvotteluun yhteistyömahdollisuuksista heidän Malmille siirtyvän toiminnan vuoksi. Käyttöömme suunniteltiin aluksi Merimieseläkekassan hallinnoimia tyhjillään olevia entisen lounasravintolan tiloja Malmilla, joista syntyi nopeasti idea pienimuotoisen sosiaalisen kahvilatoiminnan aloittamiseen, yhdessä uudenlaisen yhteisötilan ja toiminnan aloittamisen kanssa.

Yhdistyksen hallitus tekikin maaliskuussa päätöksen että yhdistys tulee hakemaan projektiaavustusrahoitusta RAY:lta käynnistääkseen yhdistystoiminnan uudelta pohjalta tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin Pohjoisen alueen päihde- ja psykiatrian keskuksen kanssa, sekä selvittämään mahdollisuuksia kahvilatoiminnan aloittamiselle.

Hallitus esitti myös yhdistyksen kevätkokouksessa hyväksyttäväksi neuvottelujen ja yhdistyksen uusien toimitilojen ja yhteistyötoiminnan kehittämisen jatkamisesta Helsingin kaupungin kanssa, sekä projektirahoituksen hakemisen RAY:lta. Hallituksen esityksestä keskusteltiin myös ns. päivätoimintakeskuksen nimen muuttamisesta päihdeettömäksi yhteisötilaksi ja siellä tulevaisuudessa työskentelevien työntekijöiden nimikkeeksi yhteisöohjaaja. Esitykset hyväksyttiin.

Keväällä 29.4.13 rekrytoitiin kehittämiskoordinaattori, työtehtävänä sekä yhdistystoiminnan, että asumispalvelujen toiminnan kehittäminen. Vastuualueiksi nimettiin myös avustushakemusten valmistelu ja toiminnan organisoiminen ja esimiesasemassa toimiminen Malmin yhteisötilassa, mikäli rahoitus toiminnan aloittamiseksi saadaan.

Helsingin A-killan Pohjois-Helsingin päihdeettömän yhteisön toiminnan päämääräksi tuli käynnistää toiminta yhteistyössä Helsingin kaupungin Pohjoisen psykiatria- ja päihdekeskuksen kanssa sekä vakiinnuttaa yhteisön toiminta projektin aikana. Keskeiseksi tavoitteeksi tuli myös luoda toimiva, tuloksia tuottava ja tunnustettu uudenlainen toimintamalli kunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyöstä ja luoda edellytyksiä toiminnan laajentamiseen. Tavoitteena on projektin loppuvaiheessa mallintaa uusi toimintamuoto myös muille toimijoille käytettäväksi.

Projektin kohderyhmiä ovat päihdetoipujat, heidän läheisensä, päihdetoipumisen edistämistä kiinnostuneet sekä Helsingin kaupungin pohjoisen alueen psykiatria- ja päihdekeskuksen asiakkaat ja ammattihenkilökunta. Kohderyhmäämme kuuluvat myös päihdeongelmaiset mielenterveysasiakkaat sekä päihde- ja mielenterveysasiakkaiden hyvinvoinnin lisäämisestä ja toiminnallisesta yhteistyöstä kanssamme kiinnostuneiden yhteisöjen asiakkaat ja vastuutoimijat.

Kaupungin kanssa jaettuna visiona on se, että Helsingin A-killan päihteettömän yhteisötilan toiminta tuo uuden ulottuvuuden keskuksen palvelutarjontaan mm. vertaistuen, vapaaehtoisuuden, toiminnallisuuden ja laajempien aukioloaikojen avulla.

Toiminnan suunnittelua yhdistys aloitti yhteistyössä Tervalammen kuntoutuksen, Tukiyhdistys Karvinen ry:n, Helsingin kaupungin kohtaamispaikka Villa Sturen ja A-klinikan päivätoimintakeskus Mestan kanssa. Toimijat ovat keskeisinä kumppaneina mukana projektissa.

Yhdistys jätti toukokuussa projektihakemuksen – *”Polkuja päihteettömyyteen ja hyvinvointiin – Helsingin A-killan päihteetön yhteisö Pohjois-Helsinkiin”* – Raha-automaattiyhdistykselle. Vuoden lopussa saimme myönteisen avustusehdotuspäätöksen RAY:lta kolmivuotiseen projektiin, jonka sosiaali- ja terveysministeriö helmikuussa 2014 vahvisti.

Asumispalvelu

Asumispalvelussamme asumisajan ja asukasvaihtuvuuden kasvaessa oli selvästi havaittavissa myös tuettua asumismuotoa tarvitsevien asukkaittemme nopeutunut pääseminen tuetun asumisen piiriin.

Kävimme vuoden aikana keskustelua Helsingin kaupungin Asumisen tuen johdon kanssa asumisyhteisömme tulevaisuudesta ja toimimisestamme asumispalveluntuottajana. Yhteinen näkemyksemme profiloitua vahvemmin palveluohjaukseen asiakastyössämme sai sekä yhdistyksemme hallitukselta että henkilökunnalta myönteistä kannatusta ja aloitimme käytännön tarvittavat muutokset, jotta suunnitelmamme palveluohjauksen toteutumisesta mahdollistuisi. Työskentelyn painottuessa palveluohjaukseen asukkaittemme tarpeet sosiaalisen- ja terveydenhoidollisten tuen suhteen tulevat selkeämmin esille ja ohjaavat paremmin suunnittelussa pysyvän asumismuodon saamista ajatellen.

Asukkaamme jotka eivät tarvitse tuettua asumista, olivat tosin selkeä väliinputoajien joukko. Asuntotilanne pääkaupunkiseudulla on edelleen heikko. Velkaantuneen, perheettömän ja luottotiedot menettäneen asunnottoman tilanne asunnonsaannin suhteen on varsin hankalaa, kuten myös niiden maahanmuuttajien tilanne, joiden toimeentuloa heikentää paitsi asunnottomuus myös kielitaidottomuus.

Vuoden 2013 aikana Solakallion asumisyhteisössä lisättiin maahanmuuttajataustaisten asukkaiden asukaspaikkoja, sen ollessa asumisyhteisössämme vuoden lopulla n. 40% koko asukaspaikoistamme.

Helsingin A-killta ry tarjosi tilapäisasumispaikkoja Solakalliossa läpi vuoden 45-paikkaisena asumisyhteisönä ja asumisvuorokausia kertyi yhteensä 12 562 käyttöasteen ollessa 92,1% %.

Asumisyksikköämme koetteli heti vuoden alussa vuonna 1985 rakennetun asuinkiinteistömme edessä tapahtunut kaupungin vesijohdon rikkoontuminen. Putkivuoto aiheutti kiinteistön alakertaan vesivahingon, jonka vuoksi yksi asuinhuone oli pois käytöstämme lähes kolmen kuukauden ajan.

Helsingin kaupungin tilakeskus aloitti peruserparannustyöt toisessa asumiskohteessamme koskien asuinhuoneiden ikkunoita ja rakennuksen katon kunnostusta. Museoviraston suojeleman kiinteistön peruserparannukset tulevat jatkumaan myös 2014 kaupungin toimesta.

Asuinhuoneita molemmissa kiinteistöissä myös pinta remontoitiin tarvittaessa . Piha-alueella remontoitiin myös jätekatosta, jota laajennettiin kiinteistöjätehuollon kierrätyksen lisääntyessä sekä rakennettiin kokonaan uusi grilli asukas- että muiden kävijöittemme käyttöön.

Yhdistystoimintamme ollessa asumisyhteisömme tiloissa toi se mukanaan myös asukkaillemme mahdollisuuden osallistua helpommin esim. vertaisryhmiin tai muuhun A-kilta toimintaan ja erilaisiin tapahtumiin joita vuoden aikana Solakallion yhteisötiloissa järjestettiin.

Yhteistyö

Yhteistyö jatkui kiinteänä Tervalammen kuntoutuskeskuksen kanssa, jossa sovitusti pidimme info-tilaisuuksia A-killan toiminnasta.

Malmin yhteisötilan ja toiminnan suunnittelussa mukana on ollut kiinteästi Pohjoisen alueen psykiatria- ja päihdekeskus ja Helsingin kaupungin Tervalammen kuntoutuskeskus. Yhteistyö on jatkunut myös Helsingin kaupungin kohtaamispaikan Villa Sturen kanssa jossa Helsingin A-killta jatkoi kuukausittain info-tilaisuuksia toiminnastamme. Malmin toimintakeskus, Tukiyhdistys Karvinen ry ja muut Etelä-Suomen A-killat ovat olleet merkittävässä asemassa Helsingin A-killan yhdistystoiminnan ja sen kehittämisen kannalta.

Yhteistyökumppanuutta olemme myös tiivistäneet Keravan vankilan, Rikosseuraamuslaitoksen ja Kriminaalihuollon tukisäätiön (KRITS) Juuret vapauteen -projektin ja KRITS:n vertaistuki Rediksen kanssa, joiden kanssa toiminta on ollut aktiivista ja monipuolista.

Luontoon ja toiminnallisuuteen olemme suunnanneet yhdessä Vantaan A-killan, Tukihenkilötyöyhdistyksen Avosetti – syrjäytymisestä osallisuuteen -projektin ja Sininauhaliiton Vihreä veräjä -hankkeen kanssa.

Myös Helsingin kaupungin Malmin Toimintakeskuksen, Helsingin Diakonissalaitoksen Roottori2 -projektin ja Lännen päihdepoliklinikka Kohtaamispaikka Vesterin kanssa teimme yhteisiä suunnitelmia vuoteen 2014.

TE-toimiston kautta kuntouttavassa työtoiminnassa työskenteli kiinteistöiden huolto- ja remontti- sekä piha-alueiden kunnossapidon työtehtävissä työntekijä vuoden 2013 maaliskuun alusta ja toinen heti vuoden 2014 alusta alkaen. Myös Pelastusarmeijan Pitäjänmäen toimipisteen kautta jatkui työtoiminta edellisen vuoden mukaisesti työllistäen

yhden henkilön Solakallion toimipisteeseen. Yhdyskuntapalvelun suorittamiseen tiloissamme oli myös mahdollisuus Rikosseuraamuslaitoksen kautta.

Vuoden aikana toteutui oppilaitosyhteistyö Lauren ammattikorkeakoulun kanssa opinnäytetyön merkeissä. Sairaanhoidtajaopiskelija Mira Ståhl teki opinnäytetyönään tutkimuksen ”Solakallion asumisyhteisön toiminnan kehittäminen asukkaiden näkökulmasta”. Tutkimus toteutettiin teemahaastatteluina ja tavoitteena oli tuottaa Helsingin A-killalle tietoa asukkaista ja heidän kokemuksistaan ja näkemyksistään, joita voi käyttää asumisyhteisön palvelujen kehittämisessä. Tutkimus oli ensimmäinen, aikaisempia asukashaastatteluja tai tutkimuksia ei ole tehty.

Viestintä

Yhdistyksemme toiminnasta tiedotimme ensisijaisesti jäsen- ja infokirjeillä, kotisivujen kautta ja yhdistyksen Facebook -sivuilla.

Jäsenillat, ilmoitustaulut, esitteet ja sähkö- ja kirjepostit ovat olleet myös tiedotuksen ja viestinnän välineitä sekä jäsenillemme että yhteistyökumppaneillemme. Aloitimme myös suunnittelut sosiaalisen median paremmasta ja tehokkaammasta käytöstä, ajatuksena uudistaa niin kotisivujamme kuin Facebookin kautta tiedottamista.

RAY:n myöntämän projektiavustuksen myötä myös Yhteisötilojen toiminnasta aloitimme uuden esitteen suunnittelun, kuten myös yleisilmeen uudistamisen yhdistyksemme logoa ja slogania ”Polkuja päihteettömyyteen ja hyvinvointiin” koskien.

Yhteenveto

Vuoden 2013 alun monin tavoin haasteellisesta tilanteesta edetessämme ja varsinkin yhdistystoimintamme aktivoituessa, saimme iloksemme todeta selkeitä positiivisia muutoksia.

Pakolliset säästötoimet jo edelliseltä vuodelta alkaen vaikuttivat nyt tasaavasti taloustilanteeseemme joten tilinpäätöksemme ei jäänyt tällä kertaa alijäämäiseksi.

”Nolla-tulos” kertoo että pystyimme nousemaan tappiollisesta tilanteestamme ja että korjaustoimenpiteillä kykenimme ylläpitämään toimintamme jatkuvuuden.

RAY:n myöntämän ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman projektiavustuksen myötä kolmivuotinen projektimme ”Polkuja päihteettömyyteen ja hyvinvointiin” käytännössä saattoi alkaa heti vuoden 2014 alusta alkaen. Toimitilojen suunnittelu ja remontointi käyttötarpeitamme vastaaviksi alkoi ripeästi, kuten kolmen määräaikaisen yhteisöohjaajan rekrytointi.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma on tuonut Helsinkiin useita uusia tuetun asumisen yksiköitä, tarjoten tuettuja vuokrasuhteisia asuntoja asunnottomille kuntalaisille. Usean asunnottoman elämäntilanne on merkittävästi kohentunut asunnon saamisen myötä.

Tilanteessa on kuitenkin myös haasteensa. Kaikki asunnottomat eivät täytä tuetun asumisen kriteereitä eli asunnon hakijat jotka eivät ole vailla sosiaalista tukea ovat edelleen väliinputoajia asuntojonoissa.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma ei myöskään ratkaise tilapäisasumisen tarvetta, joka tulee pysymään ja todennäköisesti entisestään kasvamaan pääkaupunkiseudulla.

Helsingin A-killta ry kolmannen sektorin asumispalveluntuottajana tarjoaa tällä hetkellä päihteetöntä tilapäisasumismuotoa helsinkiläisille asunnottomille.

Mahdollisuus päihteettömään toimintaan ja asumiseen ovat osa A-killan arvoja ja siksi olleet myös keskeisenä linjana kaikessa toiminnassamme.

Niin asumispalvelutuotannon kuin muun yhdistystoiminnan osalta Helsingin A-killta ry haluaa vastata haasteisiin ja olla kehittämässä myös ennakkoluulottomasti toimintaansa. Suuntasimme huomiomme varsinaisen yhdistys- ja jäsenoimintamme kehittämiseen vuoden 2013 aikana ja jotta toimintamme jatkuminen olisi turvattua ja mielekäästä, suunnittelut erityisesti asumispalvelukonseptimme kehittämisestä alkoivat heti vuodenvaihteen jälkeen ja tulevat jatkumaan aktiivisesti ja suunnitellusti kuluvana vuonna.

Helsingissä 16.4.2014

Helsingin A-killta ry:n hallitus